

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07/06/07S

СИЛАБУС

освітньої компоненти

SYLLABUS

«Інноваційні технології в природокористуванні»	"Innovative technologies in nature management"
Шифр за ОП ВК 2.2	Code in Educational Program ВК 2.2
Освітній рівень: магістерський (другий)	Level of Education: Master's (second)
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Field of Knowledge: 07 Management and administration
Спеціальність 073 «Менеджмент»	Field of Study: 073 «Management»
Освітньо-професійна програма: «Менеджмент організацій і адміністрування»	Educational and professional programs of specialties: «Management of organizations and administration»

РІВНЕ-2023

Силабус навчальної дисципліни «Інноваційні технології в природокористуванні» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня які навчаються за освітньо-професійною програмою «Менеджмент

організацій і адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент». Рівне: НУВГП. 2023. 12 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/26659>

Розробник силабусу:

е-підпис Скрипчук П.М., д.е.н., професор кафедри менеджменту

Силабус схвалений на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 2 від “19” вересня 2023 року

В.о. завідувача кафедри менеджменту та публічного врядування:

е-підпис Тихончук Л.Х., д.н.держ.упр.

Керівник освітньої програми

е-підпис Судук О.Ю., к.с.-г.н., доцент кафедри менеджменту

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ економіки та менеджменту

Протокол № 3 від “27” 09. 2023 року


Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:

е-підпис Ковшун Н.Е., д.е.н., професор кафедри економіки підприємства, директор ННІЕМ.

© Скрипчук П.М., 2023

© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*	
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Менеджмент організацій і адміністрування</i>
Спеціальність	<i>073 «Менеджмент»</i>
Рік навчання, семестр	<i>2 рік навчання, 3 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>денна - 16 год. (заочна - 4 год.)</i>
Практичні заняття:	<i>денна - 14 год. (заочна - 6 год.)</i>
Самостійна робота:	<i>денна - 60 год. (заочна - 80 год.)</i>
Курсова робота:	<i>Ні</i>

Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*	
ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА	
	Скрипчук Петро Михайлович, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/ Скрипчук Петро Михайлович
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-2835-4711
Канали комунікації	+38 (096) 22 50 350, p.m.skrypchuk@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ
Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі
<p>Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями щодо: інноваційних технологій у різних галузях економіки та природокористування; методик та еколого-економічного інструментарію управління інноваційним бізнесом; прикладні питання ресурсо та енергозбереження; досвіду країн світу щодо екологічних та інших слідів; впровадження соціо-еколого-економічних та управлінських рішень у раціональному використанні природних ресурсів на підприємствах й у громадах. Бізнес не може бути сучасним й успішним, якщо продукція, послуга не є екологічно орієнтованою (ресурсо- енергоощадною) або не використовує відповідні екологічні й інформаційні інновації.</p> <p>Методи та технології, які передбачається використовувати: синергії, системного аналізу, інформаційні, стандартизації, сертифікації. Використовуються такі методи викладання та технології: презентації, міні-лекції, обговорення, ситуаційні завдання; лабораторні роботи; творчі роботи; ситуаційні дослідження та інші.</p> <p><u>Завдання дисципліни:</u> вивчення основних теоретико-методичних засад екологізації бізнесів; розкриття сутності та специфіки</p>

екологічний інновацій; вивчення сучасних бізнес-моделей у зеленій економіці; дослідження особливостей управління органічним виробництвом; специфіка ресурсо- та енергозбереження; вивчення етапів проведення екологічного аудиту підприємств та громад; розробка критеріїв екологічного маркування; вивчення базових понять екологічного маркетингу; особливості екологізації економіки та євроінтеграція в Україні.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/index.php?categoryid=57>

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог;
 ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
 СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;
 СК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;
 СК 11. Здатність використовувати digital-технології в управлінні організацією;
 СК 12. Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми, що передбачають здійснення інновацій, в т.ч. в сфері природокористування.

Програмні результати навчання

1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;
 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень у непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;
 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу);
 14. Вміти імплементувати сучасні digital-інструменти в управлінні організацією;
 15. Вміти створювати та обґрунтовувати інновації, в т.ч. в сфері природокористування.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекції – 16 год., практичні – 14 год., самостійна робота – 60 год.

Засоби навчання

Інтерактивні лекції, лекції-обговорення із використанням електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання); семінари; групова форма роботи; презентації; інноваційні дослідження; сайти та програмні продукти; обговорення; тренінги, ситуаційні дослідження.

ЛЕКЦІЙНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ

Тема

Вид навчальної роботи, години, ПРН	Зміст (перелік навчальних матеріалів, які повинен опанувати студент)	Методи, технології, форми проведення занять
Змістовий модуль 1. Соціо-еколого-економічні питання та інноваційні технології в природокористуванні		
Тема 1. Інновації у сфері екологічного аудиту		
Лекція – 2 год. практ. – 2 год. РН 1, 6	Використання екологічного аудиту при інвестиційній діяльності. Екологічний аудит інвестування земельних ресурсів. Схема і етапи проведення екологічного аудиту сільськогосподарських земель. ЕА - інструмент у вирішенні концептуальних засад сучасних досліджень природно-господарських систем. ЕА територіально-господарських систем.	Інтерактивні лекції, лекції-обговорення із використанням електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання); кейси і презентації конференцій.
Тема 2. Гео-інформаційні системи та технології		
Лекція – 2 год., практ. – 2 год. РН 13, 14	Сутність, задачі, функції. Екологічне картування. Тенденції та нові технології. Значення екологічного картування в управлінні природокористуванням. Моніторинг й онлайн інформація про стан бізнесу. Контроль у режимі онлайн. Попередження збитків.	Інтерактивні лекції, лекції-обговорення із використанням електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання); кейси і презентації. Практичні рішення на сайті EOS Data.
Тема 3. Запровадження екологічних виробництв, стандартизація і сертифікація		
Лекція – 2 год., практ. – 2 год. РН 1, 13	Передумови та потреба у запровадженні для України. Принципи. Термінологія. Концепція чистих виробництв як інструмент біоекономіки. Основні напрямками впровадження більш чистих виробництв. Реалізація завдань впровадження та розвитку більш чистого виробництва. Євроінтеграція: переваги та перестороги.	Інтерактивні лекції, лекції-обговорення; кейси і презентації конференцій та сайти організацій. Практичні рішення на сайтах організацій.
Тема 4. «Зелений», агро та органік туризм		
Лекція – 2 год., практ. – 2 год. РН 6, 15	Термінологія із зеленого туризму. Специфіка сільського туризму. Акти законодавства України визначають особливості сільського зеленого туризму. Державна регуляторна політика у сфері сільського зеленого туризму. Категоризація і стандартизація. Закони України «Про туризм», «Про захист прав споживачів». Знак «Зелена садиба». Формування органічного туризму.	Інтерактивні лекції, лекції-обговорення; семінари; групова форма роботи; кейси і презентації конференцій та сайти організацій. Ситуаційні завдання та гранти.
Змістовий модуль 2. Інноваційні технології у різних галузях економіки та у системі природокористування		
Тема 5. Технології та економіка переробки відновної біомаси в містах		
Лекція – 2 год., практ. – 2 год.	Мета проектів з переробки органічних відходів. Еколого-економічні розрахунки та	Інтерактивні лекції, матеріали грантів та конференцій; сайти

PH 13, 15	ефективність проекту. Техніка і технології: інноваційні рішення і патенти. Зразки проектів і грантових заявок. Сертифікація біомаси. Досвід в Україні. Рентабельність технологій	організацій. Ситуаційні завдання.
Тема 6. Вимоги до екологічності товарів і послуг.		
Лекція – 2 год., практ. – 4 год. PH 1, 6, 15	Характеристики якості та екологічності. Принципи державної політики України в галузі якості. Екологічні показники. Вимоги до екологічності в Україні і ЄС. Інструменти організації та виробництва екологічної та органічної продукції.	Інтерактивні лекції; семінари; індивідуальні завдання; презентації, інноваційні дослідження, обговорення. Наукові розробки.
Тема 7. Розробка критеріїв екологічного маркування		
Лекція – 2 год., практ. – 2 год. PH 1, 6, 15	Актуальність екологічного маркування та практична їх значимість для економіки держави. Екологічне маркування та майбутнє інформаційне суспільство. Розвиток маркування екологічної продукції згідно Постанов Кабінету Міністрів. Екологічне маркування в інноваційно-інвестиційній моделі розвитку економіки.	Інтерактивні лекції; інформація з міжнародних семінарів; групова форма роботи; презентації. Наукові розробки.
Тема 8. Енергоощадні технології в будівництві		
Лекція – 2 год., практ. – 4 год. PH 13, 15	Актуальність зелених технологій. Фінансування і напрями роботи. Перспективні моделі роботи. Стимулювання попиту. Нові технології та їх запровадження. Тенденції у світі.	Інтерактивні лекції, лекції-обговорення із використанням електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання); семінари; індивідуальні завдання; презентації.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Уміння вирішувати складні в т. ч. соціо-еколого-економічні питання; системне мислення; аналізувати та оцінювати інформацію; уміння налагоджувати ділові контакти з бізнесом; уміння прогнозувати економічні та екологічні проблеми; швидка адаптація до змін. Навики гнучкості та адаптованості до зміни в умовах глобалізації бізнесів; уміння вирішувати екологічні й економічні питання у контексті кращих світових практик і Добрих правил; вирішувати у синергетичній єдності екологічності, соціальні та економічні проблеми; впроваджувати екологічний менеджмент та охороняти навколишнє природне середовище громад як відновний ресурс.

Форми та методи навчання

При викладанні освітньої компоненти для активізації освітнього процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, лекції-візуалізації, залучення практиків; робота індивідуальна та в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, обговорення, дискусії, конкретизації тощо. Лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом, що сприятиме розвитку творчого та логічного мислення у студентів. На практичних заняттях розглядаються завдання, наближені до реальних ситуацій: використовується роздатковий матеріал для формування у студентів системного мислення; виконуються індивідуальні та групові проекти із подальшою демонстрацією результатів; проводиться дискусійне обговорення проблемних питань; використовуються матеріали конференцій та міжнародних грантів.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, вчасно виконати практичні завдання, здати модульні контролі знань. Студенти можуть виконувати альтернативні завдання, які забезпечуватимуть досягнення встановлених результатів навчання, за попереднім погодженням з викладачем.

Критерії оцінювання встановлюються окремо до кожного навчального завдання. При оцінюванні результатів роботи враховується: повнота і якість виконання завдання (не менше 60% балів, виділених на завдання); вчасність виконання завдання (до 40% балів за завдання). Система оцінювання знань студентів проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні/самостійні/індивідуальна тощо: 60% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 60;

- модульна контрольна робота: 40% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 40 (модуль 1 – 20 балів, модуль 2 – 20 балів)).

Підсумкова максимальна кількість балів – 100.

За кожним змістовим модулем проводиться по одному модульному контролю. Модульні контролі проводяться у тестовій формі на платформі <https://exam.nuwm.edu.ua/> відповідно до графіка навчального процесу.

Порядок проведення поточних і семестрових контролів та інші документи, пов'язані з організацією оцінювання та порядок подання апеляцій наведені на сторінці Навчально-наукового центру незалежного оцінювання за посиланням - <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdi/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування тез й наукових статей з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

Основна література:

1. Інформаційне забезпечення розвитку органічного сільського господарства: монографія / Скрипчук П. М., Пічура В. І., Терновий Ю. В. та ін.; за заг. ред. П. М. Скрипчука. – Рівне : НУВГП, 2018. – 180 с.
2. ДСТУ ISO 14001:2006 Системи екологічного керування. Вимоги та настанови щодо застосовування (ISO 14001:2004, IDT).
3. ДСТУ ISO 14040:2004 "Екологічне керування. Оцінювання життєвого циклу. Принципи та структура".
4. ДСТУ 4161 – 2003 „Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги”.
5. Закон України «Про альтернативні джерела енергії». (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 24, ст.155.
6. Сайт Держенергоефективності. Електронний ресурс. Доступно за адресою. <http://saee.gov.ua/uk/content/energy-efficiency>
7. 7. Моделі та механізми геоуправління аграрними підприємствами: монографія / Скрипчук П.М., Судук О.Ю. Рівне: НУВГП. 2020. 315 с.
8. 8. ДСТУ ISO 22000:2007 Системи управління безпечністю харчових продуктів. - Вид. офіц. - К.:Держспоживстандарт України, 2007.- 30 с.

Додаткова література:

1. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua/>

2. Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні. www.greentour.com.ua.
3. ДСТУ 4269:2003 “Послуги туристичні. Засоби розміщення. Класифікація готелів”.
Методичний посібник для мешканців сільських територій Вінницької області. Кельце – 4. Вінниця 2009. Вінницьке обласне відділення Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні. – 2009. – 211 с.
5. Аналітична записка UABIO № 22 «Перспективи енергетичної утилізації твердих побутових відходів в Україні» сайт БАУ. України.
6. ЗУ Про альтернативні джерела енергії. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 24, ст.155.
7. Інформаційне забезпечення розвитку органічного сільського господарства: монографія / Скрипчук П. М., Пічура В. І., Терновий Ю. В. та ін.; за заг. ред. П. М. Скрипчука. – Рівне : НУВГП, 2018. – 180 с.
8. ДСТУ ISO 22000:2007 Системи управління безпечністю харчових продуктів. - Вид. офіц. - К.:Держспоживстандарт України, 2007.- 30 с.
9. Інтерактивний ГІС-довідник - <https://bit.ly/3W1WINA>
10. Моніторинг полів у реальному часі. <https://eos.com/uk/products/crop-monitoring/>

Інтернет-джерела:

1. Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>
2. Секретаріат Енергетичної Хартії. Електронний ресурс. Доступно за адресою. <https://www.energycharter.org/index.php?id=&L=1> Міжнародне агентство з відновлюваної енергетики (IRENA). Електронний ресурс. Доступно за адресою. <https://www.irena.org/404?item=%2fhome%2findex&user=extranet%5cAnonymous&site=IrenaLive>
3. Посилання на веб-сторінку „Сільський зелений туризм: з чого почати?” Електронний ресурс. Доступно за адресою. http://www.agrosector.com.ua/ecotourism/begin_
4. Сайт Держенергоефективності. Електронний ресурс. Доступно за адресою. <http://saee.gov.ua/uk/content/energy-efficiency>

Дедлайни та перекладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumentu>

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Студенти зобов'язані дотримуватися дедлайнів, встановлених для виконання усіх видів навчальних завдань, розміщених на сторінці курсу на платформі MOODLE.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним положенням: <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

Викладач дисципліни має практичний досвід проведення тренінгів, семінарів та воркшопів на теми, що стосуються якості, стандартизації, сертифікації, управління природокористуванням й розробки проектів у різних галузях економіки.

Також до проведення лекційних та практичних занять долучаються фахівці, які мають керівний досвід діяльності на вітчизняних та іноземних підприємствах.

Правила академічної доброчесності

Перед початком курсу кожному студенту доцільно ознайомитися з «Кодексом честі», розміщеним на сторінці навчальної дисципліни на платформі MOODLE та прийняти його умови.

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в практичній (письмовій) роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі згідно розкладу.

Студенти обов'язково повинні відвідувати усі заняття, де передбачається колективна робота у мікрогрупах та проводяться презентації виконаних студентами робіт. Усі інші види робіт студент може виконувати самостійно, дотримуючись встановлених дедлайнів. У разі відсутності студента на занятті, що передбачає виконання колективної роботи, з поважної причини (підтверджується документально) студенту видається альтернативне завдання.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати смартфони, планшети та ноутбуки.

Оновлення

Зміни до силабусу освітньої компоненти можуть вноситися за ініціативою викладача, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення у сфері менеджменту, створення та просування бізнесу в соціальних мережах, а також за результатами зворотного зв'язку зі студентами в порядку, визначеному нормативними документами НУВГП

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Передбачено визнання і зарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, в тому числі і під час академічної мобільності згідно укладених угод про співпрацю згідно з Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в

НУВГП та Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП

Здобувачі вищої освіти можуть використовувати загальновизнані міжнародні інформаційні платформи для поглибленого вивчення і проведення досліджень, а також зарахування результатів діяльності (Google Scholar; PlosOne; ERIC; ResearchersID).

Студенти можуть бути залучені (за їх згодою) до участі у підготовці грантових заявок на участь у міжнародних конкурсах та участі в інших громадських ініціативах, що стосуються особистого, професійного та організаційного розвитку.

Автор
Професор КМПВ

Петро СКРИПЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА



документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1122 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00